

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Reacties

Reactie op het antwoord van Dany Nobus en Katrien Libbrecht, Tijdschrift voor Psychoanalyse 1998-I, p. 61-62

Waarde redactie,

In uw laatste nummer publiceerde u mijn reactie op het artikel van Nobus en Libbrecht over *De Franse connectie – Een geschiedenis van de psychoanalyse in België*. Deze reactie werd gevolgd door een antwoord van de auteurs. Het moet mij in dit verband toch van het hart dat een tijdschrift dat zichzelf wetenschappelijk noemt het zonder meer aan zichzelf verplicht is controleerbare onjuistheden te weren. Het ontgaat mij waarom de redactie klaarblijkelijk nagelaten heeft bedoeld artikel voldoende op historisch accuraatheid te (laten) controleren, dan wel bij lectuur van de tekst – zoals verder zal blijken – een aantal evidente drogredenen over het hoofd heeft gezien. Ik zal mij in wat volgt dan ook beperken tot twee punten (er zijn er andere) die mijns inziens onbetwistbaar zijn en mij tegelijk zover mogelijk houden van een polemieek met Nobus en Libbrecht over punten waar we het vermoedelijk toch nooit over eens zullen geraken.

In mijn reactie op bovenvermeld artikel schreef ik dat de bewering dat het *Tijdschrift voor Filosofie* tijdens de jaren zeventig op een tijdschrift voor lacaniaanse psychoanalyse geleek, geen hout snijdt. Er verscheen in die periode immers slechts één artikel over Lacan in dit tijdschrift. Nobus en Libbrecht blijven bij hun standpunt, want – zo schrijven ze – het ging hun helemaal niet om lacaniaans geïnspireerde artikelen, maar wel om de (psychoanalytische) affiliaties van de auteurs. Zo wordt hun claim wel helemaal problematisch. Niet alleen kan het hier hooguit om drie of vier auteurs gaan (Vergote, De Waelhens en Jsseling in de eerste helft van de jaren zeventig), maar bovendien impliceert deze redenering dat het voldoende is dat de auteurs lid zijn van een bepaalde psychoanalyti-

sche vereniging om een lacaniaans tijdschrift te hebben (dus ook wanneer deze auteurs andere dan psychoanalytische beroepsbezigdheden hebben en bijvoorbeeld in een filosofisch tijdschrift over Heidegger of over Thomas van Aquino publiceren?). Ik begrijp niet dat een dergelijke drogredenering de redactie ontgaat. Nobus en Libbrecht betichten mij er verder van mezelf tegen te spreken omdat ik zowel beweer dat De Waelhens wellicht reeds in de jaren dertig en veertig via Merleau-Ponty met het werk van Lacan in contact was gekomen, als dat Vergote er vóór De Waelhens rechtstreeks mee in contact kwam. Dit is uiteraard geen tegenspraak. Vergote kwam het eerst rechtstreeks met Lacan in contact (alsmede met zijn psychoanalytische metapsychologie zoals die vanaf de vroege jaren vijftig gestalte kreeg), terwijl De Waelhens wellicht via Merleau-Ponty en anderen weet had van vroege teksten van Lacan over het spiegelstadium (zonder dat daar één spoor van te vinden is in zijn publicaties). Ik begrijp niet hoe Nobus en Libbrecht het kunnen maken om, ondanks het feit dat al het materiaal (inclusief de nog levende Leuvense getuigen zowel van binnen als van buiten de Belgische School voor Psychoanalyse) tegen hen spreekt, te blijven beweren dat ze toch wel gelijk gehad zullen hebben dat De Waelhens de belangrijkste (en wellicht zelfs enige – ze vermelden in ieder geval geen andere) verspreider van het lacaniaanse gedachtegoed geweest is in het Leuven van de jaren vijftig. In dit verband is het toch wel tekenend dat zij schrijven dat er wellicht feiten zijn die hun niet bekend zijn, maar dat zij ‘dat eerlijk gezegd niet zo erg vinden’ (sic). ‘Eerlijk’ is dit wel, maar kan een redactie een dergelijk antwoord in de context van een discussie over ‘de geschiedenis van de psychoanalyse’ voor lief nemen?

Tot slot nog dit: zoals ik in een eerdere versie van mijn reactie, die ik op uw verzoek inkortte, op Nobus en Libbrecht schreef, vind ik hun

Reacties

artikel globaal evenwichtig en verdienen ze alleen al daarom onze lof. Ik betreur dan ook dat ze in hun antwoord op mijn reactie een discussie in eigenlijke zin uit de weg gaan. Ik betreur evenwel evenzeer dat de redactie zowel in verband met het oorspronkelijke artikel als in verband met vermeld antwoord ontegen-

sprekelijk tekort is geschoten.
Met vriendelijke groet,

Philippe Van Haute,
psychoanalyticus (Belgische School voor Psychoanalyse) en hoogleraar wijsgerige antropologie K.U. Nijmegen.